

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Stephani Thevpoli Bened. F. Patric. Veneti,
Academicarum Contemplationum Lib. X**

Piccolomini, Francesco

[Basel], 1590

VD16 ZV 12463

De nonnullis, quae Deo tribuuntur. Cap. 7.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12918

nienti dispositione materiæ, non secus micat extrinsecus, ac refulget flamma luminis ex perspicua laterna: Est itaq; Deus ipsum vnũ, ipsum bonum, ipsum pulchrum: & hæ sunt cõditiones communes effusæ per omnia; quæ ab eo, tanquam à cõmuni principio, pendent: Ac insuper sunt signa primi parentis, per quæ iudicare possumus, qui sint eius legitimi filij, & qui sint spurij, ac degenerent ab eo: nam quò opera eius fuerint meliora, & pulchriora; eò magis generosa, suoq; parenti similia, & consequenter grata censi debent: quò verò fuerint deteriora, & deformiora; eò magis degenerare ab eo, eiq; minùs esse grata putandum est. Præter hæc tria, alia quoque tribuuntur Deo: quæ illi optima ratione conueniunt: nam quia, nullum eminentiæ eius æquatur nomẽ, propterea multa ei tribuimus: vt multitudine nominum, multitudinem munerum, & eminentiam dignitatis eius latiùs manifestemus: ea tamen tria præcipua sunt, ad quæ cetera modo aliquò rediguntur. Nam Iustum redigitur ad bonũ: Verum proprie conuenit menti, in qua ens recipit principium: quòd si sumatur in eminentia, ad bonum hoc quoque redigitur.

De nonnullis quæ Deo tribuuntur. CAP. VII.

Inter cætera, quæ à viris sapiētibus Deo tribuuntur, etiam numeratur ratio, & consilium: quæ ei conueniunt, primò per modũ eminentiæ,

& causæ; secundò ratione nostri modi considerandi, & operandi. Nil enim ab homine rectè fieri iudicamus, nisi ratione, & consilio efficiatur: propterea, vt Deo omnem, quam excogitare valemus, perfectionem tribuamus: consilium quoque, & rationem ei tribuimus; nam per hanc, veluti vmbra, eminentiam dependentiæ rerum ab eò aliqua ex parte manifestamus. Insuper Deo tribuitur vis, & potentia rerum: per quam potest omne, quod potest: sic potens, & immensus dicitur; & sine contradictione, cùm sit infinitus, est initium, & finis omnium. In eius magnitudine per nostrum loquendi, & cõsiderandi modum, inuenitur longitudo, latitudo, & profunditas: in eius virtute reperitur dextrum, & sinistrum; in eius præstantia sursum, & deorsum; in eius essentia, & opere, anterius, & posterius: sic eius profunditas est abyssus Diuinitatis: & caligo; quam neque vis aliqua ratiocinandi, neq; intelligèdi valet attingere. Dum consideratur Deus sub ratione Dei, sub ratione vnius, & boni; quia sic est supra Ideas, & mentem: ideo nec intelligere, nec intelligi dicitur: hæc enim versantur inter mentem, & Ideas; simul tamen dicitur simplicissima lux, absolutissima certitudo, eminentissimus intuitus sui, absque vlla distinctione intuentis, & rei, quæ perspicitur: adeò, vt intueri se nil aliud sit, nisi ipsemet. Insuper Deus, vt non est pars, ita neque totum rectè dicitur:

con-

conuenienti tamen ratione in antiqua Theologia ipsam vniuersum nūcupatur: ab eo pendet motus cœli, nō vt ab efficiente, sed solū, vt à fine; non enim transitius motus ab eo proximè pendere potest, ob imperfectionem, & distantiam suæ conditionis ab eo. Quod pertinet ad ea, quæ nuper dixi, in tribus Peripatetici dissentiunt à Platone: Primò, quia Peripatetici Deum proximè mouere Cœlum dicunt: secundò, quia aiunt mouere, vt causam efficientem: tertio, quia virtutem immensam ei non tribuunt; quamuis de re hac variæ sint Peripateticorum sententiæ. hæ tamen sunt potiores. sed ad Platonem redeundo, Deus non rectè dicitur liber, nec sui dominus; sed rectè dicitur dominatio, suapteque natura libertas, ac simplicissimus actus, principium, & finis actuum omnium: in quo necessitas cum libertate non pugnat; sed à libertate pendet necessitas, quia enim sua libertate ita vult, ita necesse est esse. In Deo non est motus, nec verus, nec metaphoricus: cum in eo non sit alteritas; non est in eo tempus, neque est in tempore, neque in instanti; sed super vtrunque. Insuper non est in æternitate, neque est æternitas; sed supra æternitatem: æternitas enim est ipse in eodem status, & mensura quædam in rebus æternis, immobilibusque permanens; quibus præest Deus. Nam à Deo in diuinas mentes, integra manat æternitas; in animas rationales, æternitas mixta cum tempore; in Mundi

sphæras, sempiternitas temporalis; in hæc de-
 mum, quæ sphærarum motu, virtuteq; fiunt,
 quædam portio tēporis. Insuper in Deo, nulla
 est humana virtus, sed est scopus, & eminenti-
 ssima ratio virtutū omnium; propterea re-
 stiūs fons vniuersæ iustitiæ, & supra iustitiam
 dicitur collocatus, quàm iustus: & cū in eo
 humanæ virtutes non insint, hoc est mirabile,
 quòd homo per virtutē redditur similis Deo.
 Cuius ratio duplex est: prima; quia virtus o-
 mnis est purificatio; animus purus, & sua pu-
 ritate, & receptione Diuinorum munerum,
 est similis Deo: altera ratio est; quia quamuis
 Deus per formam non sit iustus, attamen est
 talis per causam. & eminentiam.

Vbi sit DEVS.

CAP. VIII.

Primum rerum omnium initium, vt
 à cæteris mensuris est liberum, ita à
 loco omni ex parte est solutum: nam
 si locum exposceret, non esset abso-
 lutè primum, nec absolutè principium; nam
 aliud supponeret. Verùm, quia nos loco cir-
 cumscripti, alicubi ea omnia esse iudicamus,
 quæ sunt; propterea, vbi sit Deus, consideran-
 dum occurrit. Si quærimus, vbi sit Deus, &
 consideramus esse alicubi, vt corpora, vel for-
 mæ corporum sunt in loco; proculdubio Deus
 nullibi est. Insuper, si consideramus esse alicu-
 bi, vt anima, vel participatæ montes; ita quo-
 que